

Komisija za ravnopravnost spolova (GEC)

Komentari na Preporuku 390 (2016)

"Sudjelovanje žena u politici i zastupljenost na lokalnoj i regionalnoj razini" koje je usvojio Kongres lokalnih i regionalnih vlasti Vijeća Europe (20. listopada 2016.)

1. Komisija za ravnopravnost spolova (GEC) odobrava usvajanje Preporuke REC 390 (2016) Kongresa lokalnih i regionalnih vlasti o "Sudjelovanju žena u politici i zastupljenosti na lokalnoj i regionalnoj razini". Postizanje uravnoteženog sudjelovanja žena i muškaraca u političkom i javnom odlučivanju jedan je od pet prioriteta Strategije Vijeća Europe za ravnopravnost spolova 2014.-2017. Komisija za ravnopravnost spolova redovito prati provedbu normi u vezi s ovim pitanjem u zemljama članicama: Preporuka Odbora ministara/ministrice CM REC(2003)3 o uravnoteženom sudjelovanju žena i muškaraca u političkom i javnom odlučivanju.
2. GEC naglašava da se promicanje uravnoteženog sudjelovanja žena i muškaraca u političkom i javnom odlučivanju oslanja na holistički pristup postizanja stvarne ravnopravnosti između žena i muškaraca u svim područjima života. Iako je postignut napredak u vezi s napredovanjem žena na rukovodeće položaje, GEC napominje da je još uvijek potrebno uložiti trud na svim razinama kako bi se postigao cilj zastupljenosti žena od najmanje 40% na rukovodećim položajima kojeg navodi Preporuka CM REC (2003.)3.
3. GEC podsjeća na Program UN-a za održivi razvoj 2030. i globalni cilj broj 5 koji glasi: postići ravnopravnost spolova i osnažiti sve žene i djevojke. Jedan od povezanih ciljeva unutar globalnog cilja 5. je "osigurati potpuno i učinkovito sudjelovanje žena i jednake mogućnosti upravljanja na svim razinama odlučivanja u političkom, gospodarskom i javnom životu". Nadalje, u skladu s UN "Planet 50-50 do 2030.: Poduzmite mjere za ravnopravnost spolova", GEC potiče vlade da poduzmu mjere i uklone prepreke koje sprečavaju žene i djevojke da u potpunosti sudjeluju u društvu.
4. GEC podsjeća na Rezoluciju 2111 (2016) Parlamentarne skupštine Vijeća Europe "Procjena utjecaja mjera za povećanje političke zastupljenosti žena" (usvojena 21. travnja 2016.), pri čemu je Skupština podržala načelo ravnopravnosti spolova kao krajnji cilj u političkoj zastupljenosti. GEC naglašava da Preporuka CM REC (2003) 3 također poziva zemlje članice da razmotre donošenje zakonodavnih reformi za uvođenje paritetnih pragova za kandidate/kinje na izborima na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i nadnacionalnoj razini.
5. GEC naglašava da se države članice uvijek potiču na primjenu mjera podrške, kako je i navedeno u Preporuci CM REC(2003) 3. Takve mjere uključuju političke stranke i medije, kao i potrebu za obrazovanjem, osvještavanjem i obukom različitih dionika. Promicanje sudjelovanja žena kojima je de facto ograničen pristup procesima donošenja odluka (npr. migrantice, žene iz marginaliziranih skupina, mlade žene,

samohrane majke) je segment koji također treba podržati, posebno na lokalnoj i regionalnoj razini.

6. GEC potiče vlade država članica da nastave provoditi Preporuku CM REC (2003) 3 i podsjeća da će podaci podijeljeni po spolu o sastavu izabranih lokalnih, regionalnih i nacionalnih skupština, kao i nacionalnim, regionalnim i lokalnim vlastima, biti dostupni u analitičkom izvješću trećeg praćenja provedbe Odbora ministara/ministrica Preporuka CM REC(2003) 3, koje će biti objavljeno 2017. godine.

DODATAK I

Preporuka 390 (2016) 1

"Sudjelovanje žena u politici i zastupljenost žena na lokalnoj i regionalnoj razini"

1. Postizanje ravnopravnosti muškaraca i žena - koje čine 50% svjetske populacije - u političkoj zastupljenosti bitno je za funkcioniranje i kvalitetu reprezentativne demokracije i preduvjet pravednog i ravnopravnog političkog sudjelovanja.
2. Sve države članice Vijeća Europe jamče pravnu jednakost žena i muškaraca, uključujući pravo da se kandidiraju na izborima i da na njima budu izabrane. Međutim, u praksi postoje brojni čimbenici koji onemogućuju žene da preuzmu odgovornost u javnom životu i obnašaju dužnosti. Žene u Europi često su diskriminirane i suočavaju se s negativnim stavovima koji ih obespravljaju u javnom i političkom životu.
3. Rad u području ljudskih prava i ravnopravnosti spolova koji je započelo Vijeće Europe doveo je do čvrstog pravnog i političkog okvira koji može znatno unaprijediti prava žena i približiti države članice stvarnoj ravnopravnosti spolova.
4. 2003. godine Odbor ministara/ministrica definirao je uravnoteženo sudjelovanje u Preporuci REC (2003) 3 kao minimalnu zastupljenost 40% oba spola u svim tijelima koja donose odluke u političkom ili javnom životu. Zahtjev je potvrđen u Strategiji jednakosti Vijeća Europe 2014-2017.
5. Kongres lokalnih i regionalnih vlasti Vijeća Europe ("Kongres") temelji politiku ravnopravnosti spolova na preporuci Odbora ministara/ministrica CM REC(2003)3 i Strategiji ravnopravnosti Vijeća Europe 2014.-2017. (određuje zahtjev o minimalnoj zastupljenosti 40% obaju spolova u svim tijelima koja donose odluke u političkom ili javnom životu) i Rezoluciji 1706 (2010) Parlamentarne skupštine Vijeća Europe koja je preporučuje da države članice povežu mjere koje se odnose

na izborni sustav i spolne kvote s rodno osjetljivim građanskim obrazovanjem i aktivnostima usmjerenim na uklanjanje rodnih stereotipa.

6. U Preporuci 273 (2009) o jednakom pristupu lokalnim i regionalnim izborima, Kongres se zalaže za usvajanje izbornog sustava na lokalnoj i regionalnoj razini u državama članicama, koji osigurava da se muškarci i žene izmjenjuju na izbornim listama, s financijskim kaznama u slučaju nepoštivanja propisa te da se slabije zastupljenom spolu omogući obnašanje na rukovodećih pozicija u izvršnim tijelima općina i regija.
7. Revidirajući Povelju 2007. godine, Kongres se obvezao poštovati načelo ravnopravnosti žena i muškaraca unutar vlastite institucije i uključiti 30 posto nedovoljno zastupljenog spola u svoje delegacije od 2008. godine. U praksi je sudjelovanje najmanje 30% žena postignuto od 2011. godine.
8. Razmatrajući navedeno, posebice Preporuku Odbora ministara/ministrica REC(2003)3, s ciljem povećanja političkog sudjelovanja i zastupljenosti žena, Kongres poziva Odbor ministara/ministrica da potakne vlade država članica da:
  - A. Provedu preporuku Odbora ministara/ministrica CM REC(2003) 3, uzimajući u obzir promjene i događaje koji su se dogodili od 2003. godine i rasprave rezultate u odgovarajućim upravljačkim odborima;
  - B. Podupiru lokalne i regionalne vlasti u promicanju i provedbi konkretnih mjera s ciljem povećanja političkog sudjelovanja žena kako bi se postigao prag od 40% koji određuje Preporuka Odbora ministara/ministrica CM REC(2003) 3 za minimalnu zastupljenost oba spola u svim rukovodećim tijelima u političkom ili javnom životu;
  - C. Na temelju već postojeće dobre prakse nekoliko država članica, razmotre određivanje službene izborne statistike razvrstane prema spolu i alata uz pomoć kojih mogu pratiti izbore i imenovanja na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini, i podupiru lokalne i regionalne vlasti u tom procesu;
  - D. Na svim razinama vlasti potiču i podupiru osnivanje odbora za ravnopravnost spolova koji su umreženi s nevladinim organizacijama i udrugama za ženska prava koje zagovaraju političko sudjelovanje žena i podupiru kandidatkinje;
  - E. Razmotre usvajanje zakonskih reformi kako bi se uvele kvote za kandidate/kandidatkinje na izborima, s novčanim kaznama u slučaju nepoštivanja

propisa i tamo gdje postoje proporcionalni izborni sistemi, da razmotre uvođenje zip sistema;

F. Razmotre reviziju i prilagodbu izbornih sustava ako ti sustavi imaju negativan utjecaj na političko sudjelovanje i zastupljenost žena.

9. Kongres također poziva Odbor ministara/ministrica da u odgovarajućem obliku ostvare politički dijalog s Kongresom kako bi slijedio ovu preporuku i priloženo obrazloženje.